

ידיעות תל-אביב יפו

14.8.15 יום שישי, כ"ט באב תשע"ה ■ חינום לקוראי "ידיעות אחרונות"

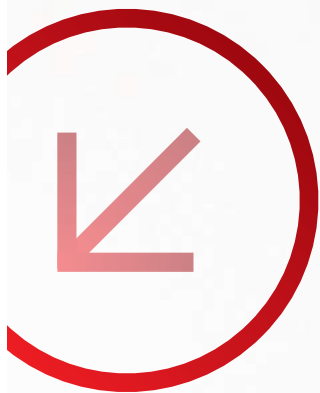
בקפה ב"בן יהודה שטראסה" מבטיחים לשמור על רוחו של הבעלים מייק מרסנד, שהלך השבוע לעולמו | 40

מי ריסס כתובת גזענית על לוקר של תלמידת י"ב? המנהלת מודה שלא יחפשו את האשמים | 28

עובד אגף התברואה הושעה מעבודתו לאחר שחסם נתיב נסיעה של נהג משאית וגרם לתאונת דרכים עם פצועים | 24

המחווה המרגשת של ניצב אהרון פרנקו רגע לפני שהוא יוצא לגמלאות | 22

הסרט הגנוז של נילי טל

לראשונה בחייה החליטה המפיקה והבמאית שעל שמה רשומים 40 סרטים דוקומנטריים להעלים את סרטה "רצח ללא מניע" על פרשת רצח הנער אסף שטיירמן ואי אפשר לצפות בו בשום מקום. "לא רוצה להרוויח עליו יותר כסף ושחס וחלילה הוא יהפוך להיות סרט סנאף", היא מסבירה את הבחירה הערכית שעשתה. נעמי רייכמן

עמ' 46

ראו עמ' 2

משקפי ראייה מקוריים **299 ₪** Ray-Ban

*דגמים נבחרים *בקניית עדשות מכל סוג • ליאור אופטיקה | אבן גבירול 92 (מול גן העיר) ת"א 03-5234220

במחשבה שנייה

"ככל שנכנסתי לעומקו של הסרט והגעתי לחומרים קשים מאוד הרגשתי שזה משפיע עליי מאוד. הזעם והכעס והתסכול היו גדולים... מתוך הכאב והתסכול שלי הזה עברה בי מחשבה שאני מוכנה להביא ליעל רוזמן, אמו של אסף, אקדח לבית המשפט כדי שהיא תירה ברעי חורב. זאת הייתה רק מחשבת כאב, לא שהייתי עושה דבר כזה באמת בחיים. גם יעל לא. אני לא חושבת שאני יכולה לרצוח. יש אנשים שמסוגלים. אני לא מסוגלת, אבל חשבתי את המחשבה הזאת" • הבמאית והמפיקה נילי טל מספרת מדוע החליטה לגנוז את סרטה "רצח ללא מניע" על פרשת רצח הנער אסף שטיירמן ז"ל: הסרט כבר שודר והיכה גלים. לא רוצה לסחור בו יותר ולא רוצה שהוא יהפוך חס וחלילה לסרט סנאף

אסף שטיירמן ז"ל

נעמי רייכמן ✕ צילום: ריאן

למה גנזתי

אחרי זה היא כמעט שלא נגעה ביין. בטח לא כשהשיחה הלכה והתעמקה והתעמתה וטל לקחה את שתינו אל תוך עבר אפל של מקרה רצח שנצרב לפני כמעט 20 שנה בתודעה הקולקטיבית הישראלית ומעולם לא נמחק ממנה. הוא בוודאי לא נמחק מנפש של ויהו ממשיך להסייג עיר ולהטריד אותה גם היום. הוא ממשיך לרחף מעל כל עשייתה ובמיוחד מעל הסרט שעשתה על המקרה הזה ושאותו גם גנזה ובגלל הגניזה וההעלמה האלה אנתנו נפגשות. אבל עוד נגיע לכך.

מקרה הרצח הזה הוא של הנער אסף שטיירמן. בערב 4 בדצמבר 1996 יצא הצעיר בן 18 מביתו ליד חורשת אוטישקין בכפר סבא. למרבה הצער הוא עבר ברחוב ארלוזורוב

והוריד אותי במקום שהוא "הכי קרוב לאן שאני חושב שזה שם", טל יצאה החוצה, אל חושך הלילה שירד על השכונה, משאירה את כוס היין על השיש במטבח וכמו בקר טיסה מנוסה ניוטטה אותי במהירות וביי עילות פנימה אל הספה בסלון שלה שכי שמתיישבים עליה ומתפנים להסתכל מסביב אפשר לקבל מושג לא רע בכלל מיהי האישה שאל ביתה הגעתי. רוב הקירות מכוסים במרפי סרטים וקלטות של סרטים (הרבה מאוד מהם שלה). חלק מהקירות הם ספריות עמוסות (מבט שטחי ומהיר קולט את "הר ברוקבק", "חף מפשע", "אם יש גן עדן", "יצחק רבין – 1922-1995") ולקיר אחד, שהוא קצת חלון, מוצמד שולחן ענק ועליו שלושה מסכי מחשב גדולים. "פינת העריכה שלי", הסי בירה טל בקול הקצת חרוך שלה כשהעייניים שלי נעצרו שם. "למוזג לך וויסקי או יין אדום כמו שלי להירגע צאת?".

בזמן שנהג המונית שלי התבלבל בדרך אליה הביתה ונסע לאט ברחובות הקטנים של רמת אביב הישנה, מזוגה לעצמה הבמאית והמפיקה נילי טל כוס יין אדום והמתנה בסבלנות עד שנמצא את עצי מנו. כשהנהג לא הצליח לאתר את היעד

"אני מתאבדת על הסרטים שלי. אני מוכנה לעשות הכול". נילי טל | איפור: ענת סיני

"קיבלתי לידי חומרי חקירה מיוחדים". מתוך הסרט "רצח ללא מניע"

ציים מסחריים רגולציה שמחייבת יצירה עברית, ואם לא עומדים בכך או העדר ציים חוטפים קנסות וסנקציות. תראי מה קורה עם הקולנוע הרגיל וגם התיעודי. "אנחנו אימפריה, אנחנו על המפה העולמית. כל הסרטים מוצגים ומתמור דדים בפסטיבלים בינלאומיים. הסרטים שלי מוזמנים להרבה מאוד פסטיבלים. מכירים בעולם ומעריכים את הקולנוע הישראלי וזה מאוד משמח אותי. אני מקווה שכל הקולות שקוראים לבטל את הרגולציה לא יגברו, כי הרגולציה הזאת מאפשרת לי לעשות סרט בכל שנה".

בואי נחזור ל"רצח ללא מניע". איך הגעת לעבוד על הסרט הזה?
 "אני זוכרת שהיה יום שישי. קראתי כתבה בעיתון על הרצח ולא יכולתי להירגע. אחרי כמה שעות לא התאפקתי והתקשרתי ליעל רוזמן, אימא של אסף, ואמרתי לה שאני רוצה לעשות סרט על הרצח. היא בכלל לא התלהבה. היא אמרה לי 'אם אני לא אשתף איתך פעור' לה או תרדי מזה?'. אמרתי לה מיד שאני אעשה את הסרט הזה בכל מקרה והיא הרגישה את הנחישות שלי והסכימה".
 השם יעל מוריד מיד את הטונים של השיחה. טל המתלהבת, המתרגשת לדבר על הסרטים שלה, לוקחת נשימות יותר ארוכות בין המילים. "עברו כל כך הרבה שנים", היא אומרת, "ואני עדיין רואה את הכאב בעיניים של יעל. אני רואה שם את הצער והיגון. זה משפיע עליי. תמיד השפיע".

אתן בקשר?
 "אנחנו חברות", היא אומרת בפשטות והולכת לחפש פריימים מהסרט הגנוז. על מסך המחשב עולות תמונות של יעל, שטל מתעכבת עליהן למשך כמה פעמי מות קצרות. גם את הצילומים של אסף איזה מתוק הוא היה", היא אומרת ובקושי רב מתיקה ממנו את המבט ועיניה עוברות אל פריימים המראים את תיעוד הרצח בזירה ואת סכיני ההטלה שבהן השתמש בהתחלה חורב. "והנה האבן עם הדם", היא מצביעה באצבע ועוברת הלאה. קשה לה עדיין לראות את התמונות האלה.

אסור לחון

בחזרה על הספה הלבנה בסלון וטל שולפת מאחת התיקיות שלה ביקורת עיתונות על אחד מסרטיה. היא קוראת בלחש. מחפשת שורה

על החלטתה לגנוז את הסרט: "גנזתי לגמרי. אי אפשר למצוא אותו בשום מקום ברשת. אם תכתבי בגוגל 'רצח ללא מניע' יעלו לינקים אבל הם לא יובילו לשום מקום. אני לא רוצה שהוא יהיה יותר באוויר. לא רוצה להרוויח ממנו כסף. לא רוצה להפוך אותו למסחרי"

על יעל רוזמן: "אנחנו חברות", היא אומרת בפשטות. על מסך המחשב עולות תמונות של יעל, שטל מתעכבת עליהן למשך כמה פעימות קצרות. גם את הצילומים של אסף העיניים שלה מתקשות לעזוב. "תראי איזה מתוק הוא היה", היא אומרת ובקושי רב מתיקה ממנו את המבט

בברזיל), "מכות רצח", "סוד הרצח של הילדה רוז" (רוז פיום ז'ל, נ"ר), "חרוט בגופי" (סיפורן של שלוש אחיות שהיו נשואות לגואל רצון) ועוד ועוד.

זה הספק די מדהים.
 "כן", היא אומרת. "אני אישה של עשייה. אבל אני רוצה להגיד משהו גם בשבח האומה שלנו. החברה הישראלית מאוד מיוחדת בעניין סרטי התעודה. אין עוד אומה בעולם שמפיקה כל הרבה סרטים דוקומנטריים על עצמה כמו שני עשה כאן. יש לזה בוודאי הסברים מכמה כיוונים – ההרכב הדמוגרפי למשל, אבל יש פה, בניגוד אולי למה שאפשר לחשוב, תמיכה ביוצרים דוקומנטריים סטיים. כל מי שרוצה לעשות סרט – יכול לעשות את זה.

"כשהתחילו לדבר פה על הקמת ערוץ 2, או כבר מהימים הראשונים דרשו היוצרים שיחיבו להשקיע ביצירה בעברית, הרבה מזה בפורמט של דוקו. אנחנו לדעתי המדינה היחידה שיש בה בערוץ

"באופן מפתיע הטלוויזיה בבית לא פעילה במיוחד. ובעניין הספציפי, עבר הרבה מאוד זמן מאז שראיתי את הסרט. אני לא רואה דחיפות לצפות בו עכשיו. אגב, אני גם לא רואה דחיפות לראות שום סרט שעשיתי. לא מתרפקת על העבר".

הצער והיגון

טל, בעלת חברת ההפקה העצמאית הנושאת את שמה, צוללת לתוך הפצעים של החברה הישראלית. היא עשתה את זה מראשית הקריירה שלה כשעבדה כתחקירנית בעיתונות הכתובה ואחרי כן כבמאית סרטי תעודה בערוץ הראשון ולבסוף גם כשהיא עומדת בראש חברת ההפקות שהקימה.

הסרטים שלה בדרך כלל בלתי נשכחים וביניהם אפשר למצוא את "כלות מאוקראינה", "נשים למכירה", "הילדות מברזיל" ו"ברונה" (שעסקו בסוגיית אימוץ של ישראלים ילדים שנולדו

גישה נגדו תלונה על אלימות. בנוסף היא סיפרה כי חורב התוודה בעבר בפניה כי ביצע רצח. חורב נעצר, הודה כי רצח את אסף שטיירמן והדרך אל שתי הסייעניות שלו – חיימוביץ' וגלזמן – הייתה קצרה. חורב נידון למאסר עולם, חיימוביץ' ל-24 שנות מאסר. ערעורם להקל בעונשם משום שהיו בזמן ביצוע הרצח קטינים נדחה בבית המשפט העליון. גלזמן הפכה לעדת מדינה במהלך שגרר אחריו ביקורת ציבורית רבה.

בשנת 2004 שודר לראשונה בערוץ 8 הסרט "רצח ללא מניע" שביימה והפיקה טל. כשהסתיימה תקופת הויכוח קנו את הזכויות לשדרו בערוץ 2 והוא שודר גם בערוץ זה. כשהסתיימה תקופת הויכוח סירבה טל למכור שוב את הזכויות וגנזה את הסרט.

גנזת באמת?

"גנזתי לגמרי. אי אפשר למצוא אותו בשום מקום ברשת. אם תחפשי בגוגל 'רצח ללא מניע' יעלו לינקים אבל הם לא יובילו לשום מקום שאפשר לצפות בסרט. אני לא רוצה שהוא יהיה יותר באוויר. לא רוצה להרוויח ממנו כסף. לא רוצה להפוך אותו למסחרי והכי אני לא רוצה שהוא חס וחלילה יהפוך לסרט סנאף, או פשוט אני משאירה לעצמי את הזכויות ואפילו שכל הזמן מתקשרים אליי ומבקשים ממני עותק או לבוא לראות או לשלם כסף ואז לראות, אני מסרבת לכל ההצעות האלה. אני לא מוכנה שהסרט הזה יסתובב יותר בעולם.

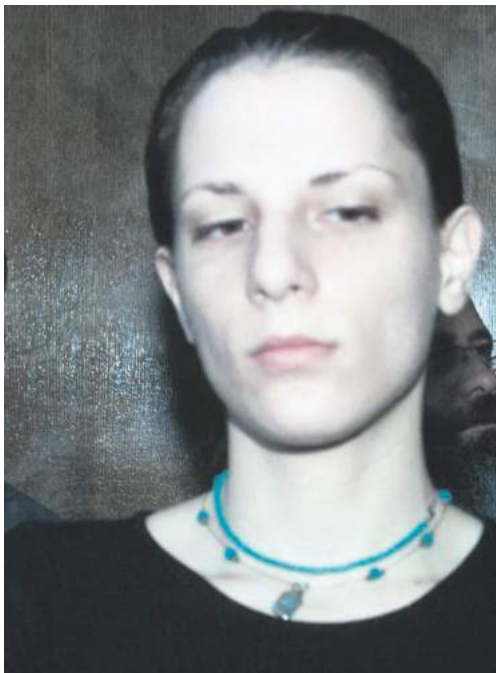
"מה שמדהים הוא שיכול להיות שיש לאנשים פרטיים הקלטות של הסרט, שהם הקליטו אותו כשהוא היה מותר לשידור, אבל הם לא מעלים אותן לרשת ואני מאוד שמחה על זה. אני לא רוצה שהסרט הזה יהיה זמין לצפייה".

גנזת עוד סרטים שעשית?

טל מחייכת ומניעה בראשה לאט. "לא. עשיתי כמעט 40 סרטים דוקומנטריים במשך השנים ומעולם לא רציתי להעלים אף אחד מהם. להפך. אני שמחה בכלם, שמחה שמשרדים אותם, אבל הסרט הזה מיוחד ואחר. אולי זה גם קשור לזה שאפילו שעברו כל כך הרבה שנים מאז שעשיתי אותו וכבר עברתי לסרטים נוספים בעיניים אחרים, עדיין אני מתלבטת בשאלה אם עשיתי טוב שהכנסתי לסרט את עניין זירת הרצח. ירדתי שם לפרטים. אולי לא היה מקום לתיעוד באופן הישיר והמפורט הזה".

ראית את 'רצח ללא מניע' לאחרונה?
 נה?

"שלא תהיה להם דרך חזרה אל החברה". רעי חורב, סיגלית חיימוביץ' וליהיא גלזמן | צילומים: אייל פישר, שאול גולן

"רעי חורב ישתחרר עוד כמה שנים מהכלא. גם סיגלית חיימוביץ'. למה למישהו מגיע לפגוש אותם סתם כך ברחוב? הם רצחו מישהו. רצחו את אסף שטיירמן. רצחו אותו סתם. למה מגיע להם אפילו להסתובב יום אחד חופשי? אסור לקצוב ואסור לחון רוצחים כאלה. אף פעם. זה לא שאפשר יהיה לתקן מתי-שהו את הגן הרפוק שלהם שגרם להם לרצוח".

טל כל כך חדורה ונחושה בעניין הזה, שהיא גם מצאה את עצמה יושבת בוועד דת הכנסת שדנה ברצח נשים על ידי בני זוגן. היא הוזמנה לשבת בוועדה על ידי השרה לשעבר לימור לבנת ולקחה את ההזדמנות בשתי ידיה. "עוד לא אמרתי את המילה האחרונה במאבק הזה", היא מבטיחה.

מצאתי אהבה

העבר כאמור פחות מעניין את טל. היא תמיד עם הפנים קדימה. שני פרויקטים גדולים מעסיקים אותה עכשיו. האחד הוא סרט דוקומנטרי, אחד מתוך הסדרה "בין אדם למקום", שישודר בקרוב בערוץ הראשון. "פעם ראשונה שאני עושה סרט פוליטי פר אקסלנס", היא אומרת ומעדיפה שלא להרחיב עליו את הדיבור עד שיעלה לאוויר.

הפרויקט השני כבר מצליח להוציא ממנה פרצי צחוק סוחפים. מדובר בסרט המשך לסרט הייחודי שעשתה לפני חמש שנים – "בת 60 מחפשת אהבה", שעסק ברצון של בני גיל הזהב להיות ולחיות בזוגיות. טל, אישה אמיצה, שמה את עצמה בפרונט של הסרט ויצאה מול המצלמות לחפש אהבה.

ומצאת?

עכשיו היא מרימה סוף סוף את כוסית היין מהשולחן ועושה תנועת לחיים ואחר כך שותה קצת.

זה בן או לא?

"זה כן", היא צוחקת. "תיעדנו את החיפוש שלי. אני אימא וכבר סבתא ותיעדנו את הדייטים שלי. הסרט הזה השתתף בכל מיני פסטיבלים בעולם, או אני מקבלת עד היום הודעות ומיילים וסרטונים מגברים בניו זילנד, גרמניה ושוודיה. הם מספרים על עצמם, מספרים על הנכסים שיש להם, תחביבים, ילדים. מתחילים איתי".

נו...

"אבל בסוף מצאתי אהבה בישראל".

"זה לא מעניין אותי מה עובר רעי חורב.

יעל סבלה ארבע שנים עד שנודע מי רצח את הבן שלה. אבא של אסף סבל. כל המעגלים הקרובים והרחוקים של אסף נפגעו מהרצח הזה שילווה אותם כל חייהם, אז דחוף ללכת לברר מה עבר על הרוצח? מה כל כך חשוב ודחוף ללכת עם מצלמה לרוצחים?"

"רעי חורב ישתחרר עוד כמה שנים מהכלא.

גם סיגלית חיימוביץ'. למה למישהו מגיע לפגוש אותם ברחוב? הם רצחו את אסף שטיירמן סתם. למה מגיע להם אפילו להסתובב יום אחד חופשי? אסור לקצוב ואסור לחון רוצחים כאלה. אף פעם. זה לא שאפשר יהיה לתקן מתישהו את הגן הרפוק שלהם שאפשר להם לרצוח".

אסף סבל. כל המעגלים הקרובים והרחוקים קים של אסף נפגעו מהרצח הזה שילווה אותם כל חייהם, אז דחוף ללכת לברר מה עבר על הרוצח? מה כל כך חשוב ודחוף ללכת עם מצלמה לרוצחים?"

"עשיתי ארבעה סרטים על מקרי רצח, ואם יש משהו מובהק שגיבשתי בדעתי אחריהם זה שאני רוצה שבישראל העור נש' מאסר עולם יקבל את המשמעות האמיתית שלו. מאסר עולם לרוצחים שיהיה מאסר עולם לכל החיים. שעד מותם לא יהיו ביום אחד של חופש. ואני לא רוצה לצלם אותם בכלאם.

"תמיד אפשר למצוא את הסבתא שת גיד איזה ילד נהדר הוא היה או להראות את הילד של הרוצח, ואז הדעת מוסטת. אני לא רוצה להיות שם. רוצחים שקיבלו מאסר עולם שגם לא יתעדו אותם. שלא תהיה להם דרך חזרה אל החברה.

כל כך מתעניינת וכל כך רצינית, או באופן הריג הוא נעתר לבקשתי וקיב"תי לידיי חומרי חקירה מיוחדים שלא היו במקומות אחרים מלבד עורכי הדין של הצדדים. אני מודה עד היום על זה שהותר לי להיחשף לחומרים האלה. אגב, הייתי בקיאה בפרטי החקירה כמו כל החוקרים ואנשי המקצוע האחרים שעסקו בה".

חשבת לתעד גם מה קרה עם הרוצח רעי חורב?

טל נחרצת מאוד. היא, דוקומנטריסטית בנשמתה, מתנגדת לעשות סרטים על רוצחים כדוגמת חורב. כשהתלקח עכשיו הוויכוח בנוגע להקרנת סרט התעודה על יגאל עמיר, דעתה רק התחזקה: "אני נגד. זה לא מעניין אותי מה עובר רעי חורב. יעל סבלה ארבע שנים עד שנודע מי רצח את הבן שלה. אבא של

מסוימת. "הנה", היא מוצאת ומקריאה: "נילי טל מתאבדת על הסרטים שלה". כן, את מתאבדת על הסרטים שלך? את אוהבת את ההגדרה הזאת?"

"כן, זה נכון. אני מתאבדת על הסרטים שלי. אני מוכנה לעשות בשביל הכול".

מה זה הכול? היא מחייכת. "בסדר, כמעט הכול. בסרט 'רצח ללא מניע', ככל שנכנסתי לעומק והגעתי לחומרים קשים מאוד הרגשתי שזה משפיע עליי מאוד. הועם והכעס והתסכול היו גדולים. ילד נרצח פשוט כי שלושה צעירים רפוקים החליטו לרצוח אותו. לא יכולתי להבין את זה. עד היום לא יכולה להבין את זה.

"בריוק בזמן המשפט ראיתי בטלוויזיה שבגרמניה העמידו לדין גבר שאנס ורצח ילדה בת ארבע. אימא של הילדה הזאת לקחה אקרה וירתה ברוצח המתועב הזה במהלך המשפט שלו. היא הרגה אותו ולא ישבה יום אחד בכלא. אז מתוך הכאב והתסכול שלי באותה תקופה של העיבוד על הסרט עברה בי מחשבה שאני מוכנה להביא לייעל, אמו של אסף, את האקרה לבית המשפט כדי שהיא תירה ברעי חורב. זאת הייתה רק מחשבת כאב, אבל בתוך המחשבה הזאת הייתי מוכנה לשאת במחיר של המעשה הזה.

"לא שהייתי עושה דבר כזה באמת בחיים. אני גם לא חושבת שאני יכולה לרצוח. לא מסוגלת לבצע רצח. יש אנשים שמסוגלים. זה איזה שיבוש במערך הגנים שלהם שדפוק עד כדי כך שמאפשר להם לבצע רצח, ועוד נגיד רצח כל כך מזועזע כמו של אסף שטיירמן. אני לא מסוגלת, אבל חשבת את המחשבה הזאת".

טל היא כרוך אנרגיה שלא מתכלה. הפגישה שלנו מתקיימת בסוף יום אינ"טנסיבי שבו ערכה שני פרויקטים תיעודיים שיעלו בקרוב לאוויר, ובכל זאת היא לא מתעייפת לספר על העבודה על "רצח ללא מניע".

איך הצלחת להגיע לחומרי חקירה? "אנשים נטים לחשוב שרק גופים גדולים יכולים לפעול ולהגיע, אבל לפעמים פשוט צריך כוח רצון. במשפט של רעי חורב הצלחתי להגיע אל השופט ודיברתי איתו. זה צעד שלא רבים זוכים לו. נפגשנו בבית המשפט וסיפרתי לו בכמה שיחות ארוכות כמה אני רוצה לעשות סרט על המקרה הזה. הוא דיבר איתי כאילו אני סטודנטית למשפטים ואני זוכרת לטובה את השיחות שלנו. "בכל מקרה, כיוון שהשופט ראה שאני